

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÀ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

CADA NÚMERO 5 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA

NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ANTONI LOPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagoci)

ADMINISTRACIÓ I REDACCIÓ: LIBRERÍA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MIG, NÚM. 20, BOTIGA
TELÉFONO 4115 — BARCELONA

PREU DE SUSCRIPCIÓ
Fóra de Barcelona cada trimestre: ESPANYA, pessetes 150. — ESTRANJER, 250

L'INGERT

Saba va

DAVANTAL

Aquest número ha passat per la censura governativa

RUSSIA

Quan esclatà la revolució russa tots cercàrem semblances entre ella i la francesa. La extrema similitud de totes dues extranyava a la gent, i nosaltres, per curiositat intel·lectual i per complacència republicana, esbrinàvem els detalls més ínfims que poguessin accentuar el paralelisme.

Ara les coincidències revolucionàries creixen amb els aconteixements bèl·lics. Els alemanys, aprofitant el pacifisme caòtic de part de les tropes russes, les ataquen, les derroten, recuperen la Galitzia austríaca que retenien els russos i obliguen al Govern provisional a declarar-se en Comitè de Salut Pública. Igual, igual que en 1793.

Els reis i els nobles invadeixen la França. La patria està en perill, se decreta. Es el mateix crit de Rússia. Kerenski és En Danton. La dictadura patriòtica se redressa, inevitable, damunt de les llibertats conquerides, vinculant la salvació de la patria a la conservació de la llibertat. Sumem a la guerra, que el Comitè de Salut Pública declara santa, la contrarrevolució. Els maximalistes russos són com els aristòcrates francesos, els aliats dels imperials. Dumouriez ressucita. I per a que segueixin aixamplant-se les igualtats històriques, a Rússia s'inicia la guerra civil territorial, amb els separatismes finlandesos i ucranians, com a França amb l'insurrecció de la Vendée.

Després del triomf revolucionari els tres enemics tradicionals: la guerra exterior, la contrarrevolució i l'insurrecció. Quines coincidències més absolutes se poden cercar? Nietzsche torna a imposar la fatalitat del retorn de les coses.

Nosaltres no hem caigut, malgrat l'insistència de l'adversitat, en el pessimisme dels nostres amics. Rússia és enorme, geomètricament i espiritualment, i se produirà en ella, una vegada més, l'avatar miraculós d'una resurrecció. El Comitè de Salut Pública donà a la França la coherència agressiva que triomfà en l'interior i en la frontera. Rússia persistirà en la semblança amb el 93, i el seu Comitè serà la victòria. Kerenski ja ha llençat paraules dignes d'aquell Sinai revolucionari que's nomena la Convenció: «Jo salvaré a Rússia, encara que tingui d'apel·lar a la sang i al foc.»

En aquesta hora melodramàtica, jo, amics, dono una derrota i cent ciutats per l'adveniment del Comitè de Salut Pública. Perquè és l'ànima lo que s'ha de salvar i no pas els territoris, l'ànima que els torna a recobrar, l'ànima que després de cremar Moscou va empènyer a Bonaparte a la tragedia infinita del Berevina.

PARADOX

Qui tot ho vol...

A que la censura no ens deixaria dir tot el mal que voldríem d'aquelles coses que ens inspiren odi, esbrinàvem el mal humor de que ens sentim invadits malparlant dels cotxers, gent abusona i malcarada que cada dia es torna més incivil.

Abans, no fa molts anys, podia encaixar tractar-se amb els cotxers. Allò de la *pela trenta* era una cosa lleminera i, a l'estiu sobre tot, per a anar d'un cap a l'altre de carrer, pujàvem a un pessetero. Avui al pendre un carretó no sabs lo que gastaràs perquè t'hauran d'arreglar els comptes a la Delegació de policia.

Necessites un cotxe. Vas a un que en veus de parat amb el rètol de *libre*, a la que vas a pujar, l'animal de sobre ja et pregunta amb mals modos:

—Aon va vostè?

—Carrer tal, número tal.

Si li sembla una mica lluny, ja no pugues, perquè et diu asprement.

—Estic compromès; busquin un altre.

Pels cotxers una carrera és, a tot estirar, anar del Pla de l'Os al Pla de les Comedies. Una distància més llarga ja ha d'ésser objecte de preu especial a gust d'ells. Els abusos dels cotxers ensenyen de fer economies. Un amic nostre va cada dia per altre a Molins de Rey i torna en el tren de les vuit i mitja. Per a no fer tard al sopar, abans agafava un cotxe al baixador del Passeig de Gracia i gastava, entre carrera i propina, una pesseta i trenta cèntims per a fer-se portar davant del mercat de Sant Antoni.

Sens dubte la distància els devia semblar excessiva als cotxers, perquè començaren a posar dificultats en servir-lo i acabaren per negar-se a fer-li el servei. El nostre amic recabà l'auxili dels urbans, però aquestos lla-gostins no serveixen per a fer complir els reglaments.

Al cap-d'avall aquest amic nostre optà per agafar el tramvia de Gracia fins a la Ronda i allí el de Circumvalació fins al mercat de Sant Antoni. Ara troba que va a casa se més depressa i tan sols li costa vint cent cèntims.

La golafreteria dels cotxers li ha demostrat la tonteria que feia abans, donant-los a guanyar una pela i trenta que no es mereixen. Qui tot ho vol, tot ho perd.

JEPH DE JESPI

POSTAL

REINA vivo disgusto entre el personal de Correos de esta región. Nadie ignora que uno de los servicios que el Estado presta más a satisfacción de todos, es el de Correos. Y esto no por la competencia de los de arriba, que ascendieron merced al favor y no al mérito sino por la abnegación, el celo y la inteligencia de los de abajo. De los de abajo, que a pesar de la ingratitude con que corresponden a sus desvelos la Administración, tienen la generosidad de hacer un buen trabajo por un mal pago.

Aquest número ha sigut passat

per la censura governativa

Este laudable propósito era el que animaba a los que iniciaron en Barcelona los trabajos para la constitución de una Junta d

defensa del personal postal. Habilitar más medios para conseguir mejor los fines; hacer menos penosa la vida de los empleados modestos; realizar a la europea una función social que por la cicatería del Estado y la incapacidad de los jefes se realiza *more turquesco*, a pesar de los esfuerzos y los sacrificios de la generalidad.

Aquest número ha sigut revisat per la censura

Una comisión, que ha venido a nuestra casa a protestar de esos atropellos, nos ha dicho: «Ese Meruéndano se ha propuesto amargarnos la existencia a todos los que tenemos la desgracia de depender de él. Meruéndano es gallego, y se figura que todos los que estamos a sus órdenes lo somos también, y que se nos puede tratar como a tales. Pero, un día, se la va a cargar. Hace poco, un empleado con quien cometió un desafuero, lo agarró por las solapas y lo iba a tirar por la ventana. Poniéndose a gritar como una gallina, logró que acudiera gente y que lo sacara con buenas del trance. Otra vez, por haber trasladado a un empleado injustamente, los compañeros de la víctima invadieron tumultuosamente el despacho del Administrador y le estuvieron llamando canalla y ladrón hasta que se cansaron. Pero esto no es más que el prelude de lo que ocurrirá a lo mejor. Meruéndano es un mufeco que maneja a su antojo los mandones engrèidos de la Dirección General, y no hay desaguasado ni infamia de que no sea capaz. Por eso lo mantienen en su puesto. Si fuera un hombre honrado que se negara a cometer arbitrariedades, estaría confinado en Castellote o en Cangas de Tineo.

Aunque no goce de la estima ni del respeto de sus subordinados. Aunque se emborrache. Aunque juegue. Aunque arrastre su cargo por los divanes de los foyers y de las mancebias. Aunque se venda los destinos. Aunque se coma las consignaciones de material. Aunque oprima a los empleados que no quieren suscribirse a *El Cronista de Correos*, organillo de Tutor y su camarilla. Aunque reciba a las queridas en su despacho. Ese viejo verde,

debe pedir el retiro. Nosotros estamos hartos de él. Ese tipo nos avergüenza. Nosotros no queremos para jefe a un señor que ha sido expulsado del «Ecuestre» por no pagar una deuda de juego, y a quien se ve cada noche beodo en el Folies Bergère del brazo de Lolita Pedreño. Ese mamarracho no sirve para el cargo que desempeña. De noche los empleados tenemos que trabajar casi a oscuras. No se nos da cuerda ni lacre, o se nos da con escasez y de mala calidad. No sabe ni reparar las escaleras gastadas y destruidas de la Central. Que se retire ese señor, si no quiere que lo retiremos nosotros. O se va, o lo echamos. Que se retire, y así podrá frecuentar sin desdoro nuestro el tapete verde del Edén. Que nos libre de su presencia, y con ella de la suscripción a *El Cronista de Correos*, antipático organillo del antipático Tutor.

ANGEL SAMBLANCAT

LA DOLÇA CENSURA

AM llegir el diürn passat que el governador civil senyor Matos havia declarat als periodistes que la censura governativa de la premsa continuaria per algun temps, però dulcificada. Tot llegint la nova, s'ens va treure un pes de sobre.

Fa algunes setmanes que el censor s'entorjudeix en suprimir la nostra col·laboració a LA CAMPANA DE GRACIA. Els nostres originals resten compostos, però inèdits. Els caixistes i nosaltres perdem alhora el nostre respectiu treball. I el propietari del periòdic perd els seus diners.

¡Oh, felicitat! La censura serà dulcificada, segons el senyor Matos. Val a dir que fins ara ha estat tan amarga, que els qui escrivim als periòdics s'ens entravessava a la gola. L'anunci que s'hi posaria un poc de sucre, ens ha alçat les ales del cor.

La censura, fins dulcificada, ensucrada, és sempre una potinga de mal pendre per a la premsa. Però si és dolçeta, repugna menys... Aquests pensaments feiem nosaltres, tot disposant-nos a escriure l'original per LA CAMPANA, quan ens adonem per la lectura de la premsa d'aquí i de fóra d'aquí que la dulcificació de la censura no s'hi coneix ni mica. Tan poc, s'hi coneix, que els directors dels periòdics madrilenys s'han cregut en el cas de reunir-se per a pendre acords. Els acords han consistit, per ara, en formular una energica protesta. Alguns periòdics més radicals i sobre tot més pràctics, entre ells *El País* i *El Parlamentario*, han acordat que d'aquí endavant no publicaran les informacions oficials, ja que no és permès publicar les informacions d'altra mena.

I heu's-aquí que nosaltres ens hem torbat una altra vegada. ¿No havíem quedat en que la censura seria dulcificada? ¿On és, doncs, la dolçesa del llapis vermell?

Ens assalta la por que les presents línies com les seves germanes de les setmanes anteriors restin compostes i inèdites, que és igual que quedar-se *compuestas y sin novio*, que diuen els castellans.

¿Què haurà passat amb això de la dulcificació de la censura? ¿S'haurà descuidat el Govern i els seus representants de tirar-hi les promeses-cullaradetes de sucre? ¿O és que aquesta mena de potingues, amb sucre estan pitjor?

FULMEN

Sonata XVIII

COM que aquí no ha passat ni passares, ni a València tampoc, ni a Bilbao menys, no podem parlar mal del Govern, com seria el nostre gust, ni de donya Censura, cosa que encara ens agradaria més.

I el mal és que tinc rabia, no ens vinguin amb la poca solta del: fica't a la gabia, perquè entre reixes hi som fa dies i, lo que és més trist, amb el morrió posat.

Deia, doncs, que tinc rabia i un o altre se la té de carregar; amb això que se la carregui En Juli Camba, un senyor a qui hem rebut com amic i que comença a pagar-nos burlant-se del nostre accent, quan per cortesia ens posem a parlar en la seva llengua castellana. Grans mercès, senyor Camba, estigui's una temporadeta entre nosaltres i quan vulgui fer la prova i el *setze jutges* li resulti *sese chuches*, li dono paraula de que no ens riurem del seu accent sinó que, al contrari, restarem molt agraïts a l'atenció de vostè, volguent apendre i parlar el nostre idioma.

Lo que hi ha de veritat en el seu article és l'afirmació de que la gent de la seva terra ho perdonen tot, l'accent dels gal·lecs i dels aragonesos, el menjar-se mitges paraules i parlar palpisot dels andalusos i adhuc la concordancia biscaïna; tot menys l'accent català. Estem completament d'acord; no hem dubtat mai de les grans simpaties que ens tenen els seus paisans.

Ara amb lo que ja no estem d'acord és amb lo que diu de que si no fós per l'accent parlaríem en castellà, s'equivoca, senyor Camba, amb accent o sense accent seguiríem parlant en nostra llengua. Jo de mi sé dir-li que no el dissimulo ni tracto de dissimular-lo, al contrari, a drètes l'accent i les satisfaccions més grosses que he tingut al viatjar per terres castellanes és que apenes pronunciades dugues paraules, els companys de vago de taula o de lo que sigui m'hagin dit:

—Ustedes, los catalanes.

Ja ho veu.

Ja ens hem esbravat i ara, de què parlaríem? Del torero català? No estic per toreros. D'En Sánchez Guerra? No, és massa castic i massa bromista; més m'estimaria parlar de toreros o d'En Dato i això que aquest sembla un llimac de tan fastigós.

Podríem parlar de la felicitació d'En Pa-

raiso al Govern, però tampoc m'agrada el tema.

Parlem de qui tindrà barra per a acceptar la vara. Digueren que En Pich, però no me ho crec; encara respecta al quefe, i aquest li estiraria les orelles. En Sagnier no agrada ni als de Madrid; dieu que si En Junoy?... aquest ja em fa mitja por, però, vaja, no crec que s'atreveixi, si ho fés li diria: negre de la Riba i que no s'acostés mai més a la taula.

Però no sé perquè ens hi capíquem; jo ja el tinc el batlle que necessita En Sánchez Guerra. No l'endevineu? Vatiú! Es...

L'Excel·lentíssim senyor don Manel Rius i Rius, según marquès d'Olérdola.

Si el fan batlle, es fa datista. Bevem.

MORITZ VI

El canceller

Bethmann-Hollweg

El canceller alemany ha caigut. Herr von Bethmann-Hollweg, que era al poder des de l'any 1909, ha hagut de presentar la seva dimissió davant l'actitud hostil de la majoria del Reichstag. És aquest un fet transcendental en l'història d'Alemanya i sobre tot en el descabellament de la guerra europea.

Tres partits havien sostingut fins ara el canceller Bethmann-Hollweg: el nacional-liberal, el catòlic i el socialista. Els dos darrers se li han declarat adversos, i el primer no l'ha defensat amb gaire braó. Podem dir que Bethmann-Hollweg no se n'ha anat del seu alt lloc: l'han tret, i amb no gaires bones formes.

De què li ha vingut el cop? Li ha vingut, en el fons, de que les coses de la guerra no van bé per als alemanys. La llarga sèrie de victòries obtingudes pels kaiserians no han pogut abatre la força dels aliats. De tantes victòries, de vegades un poble no sab què fer-ne. I hi ha moments en els quals les patates tenen més importància que els llores.

El Govern alemany havia fet creure al poble i als diputats que la guerra submarina obligaria els països de l'Entente i sobre tot l'Anglaterra, a demanar la pau aquest estiu mateix. Amb aquesta esperança va justificar-se la ruptura amb els Estats Units, ja que és deia que la guerra s'acabaria abans que els nordamericans tinguessin temps de intervenir-hi pràcticament. Tots recordem encara aquelles inflades declaracions que l'exministre de Relacions estrangeres d'Alemanya, Zimmermann, va fer a dos corresponents espanyols, un dels quals és el pobre Domínguez Rodiño de *La Vanguardia*. «La guerra acabarà aquest estiu! N'estem segurs!», va declarar rotundament Zimmermann.

Som al mig de l'estiu i la profecia no s'ha complert encara, ni va pel camí de complir-se. Zimmermann ha pagat el seu fracàs protètic, fent companyia a Bethmann-Hollweg en la caiguda.

Davant la realitat, un *leader* del partit catòlic, Erzberger, s'ha adherit a la fórmula socialista de la pau sense aneixions ni indemnitzacions. Bethmann-Hollweg no ha volgut acceptar la fórmula, i ha hagut de dimidir.

Un canceller ha caigut i un altre canceller ha pujat. En veritat, la situació no ha variat fonamentalment. Bethmann-Hollweg és un dels culpables de la guerra però no pas l'únic culpable, ni el principal. Ha caigut l'home del *troç de paper*. Però resta en peu l'home de la *pòlvora seca* i de l'*espasa esmolada*...

El pobre del carrer

ROVIA; les llambordes de l'ampolla via lluien extraordinàriament pel reflexe de la llum dels arcs voltaics, sobre l'aigua que per l'amor de Déu queia d'un cel vermell de tempesta.

La perspectiva del carrer, lluent, nèt, solitari; la visió de l'aigua desplomant-se; el vapor que s'elevava al batre aquesta el sol i les fulles dels arbres i el soroll que produïa; el monòton xip xap d'algun cavall, la remor de les rodes del cotxe que portava traquetejant sobre l'empedrat; el brill feridor d'algun llampec i el terratremol causat per algun trò recargolat d'aquells que's diu que cauen aprop, tot, tot influïa a comunicar a l'esperit una idea vaga de tristió i de miseria, talment com si la sola vista del poderós element bastés per a fer-nos reconèixer la petitesa nostra davant de lo que l'home s'ha de declarar vergonyosament impotent; és més encara, la nostra estupidesa, perquè d'estúpid pot titllar-se el ser que, creient-se amo del món, no pot res contra un senzill xafec.

Veient el carrer ple de ningú, i tal vegada per una natural associació d'idees, pensava en la gent que no hi havia, i que malgrat no ésser-hi, no podien trobar-se baix l'aixopluc d'una llar, perquè de llar no en tenien; pensava amb els que els manquen els braços carinyosos d'una esposa o d'una mare, que fan oblidar les amargors de la vida; pensava en els avorrits, en els desamparats de la fortuna, en els que volent ésser útils fan nosa, en els que volen viure i no poden, en els que guarden les engrunes de pa del matí per a sopar al vespre, el dia que hi ha pa; i això ho pensava per contrast: jo esperava sota un portal, a l'abric dels esquitxos, que minvés l'aigua, per anar-me'n a casa, on hi trobaria un bon refrigeri, foc, bon llit i les carícies d'una mainada benivolguda.

I em creia feliç; però en la meua felicitat era desgraciat, pensant en les desventures dels altres.

—¿Me da usted permiso?

—Vostè és dueño.

Qui aixís me parlava era un home que, com jo, cercava un reconet per a sostreure's de l'aigua que cada vegada queia amb més furia.

De primer no vaig fer-ne cas; mes quan amb deteniment vaig mirar-me'l, vegí en ell un no sé què, que va interessar-me.

Era un home d'uns quaranta anys, petitó, moreno; portava un mal arreglat bigoti negre, que era també el color dels seus cabells; duïa americana blava de mecànic, bruta i apedaçada, amb el coll aixecat i cordada amb els dos únics botons que hi tenia; a la llegua es veia que no l'havia estrenada ell, tant li venia petita i esquifida; unes calces de vellut *rayadillo* blanquinós, que temps enrera haurien pertenescut a algun paleta o manobre, tan amples de cuixots que bé haurien pogut servir-li de manta, si hagués gastat catre; unes espartenyas velles, reventades i sense betes, privant que l'humitat que duïa als ossos se li escapés pels peus, una camisa de materia i color indefinible i una gorra de llana i pega, amb més pega que llana, completaven la miserable indumentaria d'aquell home que m'havia demanat permís per a aixoplugar-se vora meu.

Tal vegada en una altra ocasió i pot-ser amb menys justícia, hauria fet lo que fem quasi tots els que anem plens de tripa, cordar-nos l'americana; doncs no, no ho vaig fer; per què?, sense tenir cap motiu havia cregut veure en aquell infeliç un desvalgut i no un pillet.

Pot-ser ell m'ho va conèixer, i si aixís era del fons del seu cor devia donar-me'n les gracies.

Vaig volguer sapiguer quelcom d'aquell home i m'acostí an ell, buscant-li conversa, que ell seguia amb amabilitat i amb manera que denotava un cert grau de cultura adquirida.

Pobre! Va contar-me que era mexicà, que s'havia vist obligat a abandonar la seva terra, deixant-hi una esposa i dos fillets, el més petit dels quals no coneixia, a conseqüència d'una guerra civil; que s'havia vist perseguit com un goç rabios, per homes que eren sos propis germans, i que a l'ovirar per darrera volta les muntanyes del país on havia conegut el sol, les hi havia dit: Adéu per sempre!

Va desembarcar a Marsella; allí, cercant feia, va acabar els pocs quartos que li quedaren, i a qualsevol preu, per dugues soles menjades al dia, s'empleà de descarregador decarbó al moll; això el va perdre, perquè pei treballar per lo que li donguessin, va atiar-se l'odi dels companys de feina de aquell país, i gracies pogué donar d'escapar-ne amb la pell sencera.

Caient aquí i aixecant-se allà, del mode que va poder, va venir-se'n a Barcelona; al Consolat del seu país varen dir-li que no podien fer res per ell; havia fugit de la patria en temps de guerra! Al moll no'l volgueren, i s'als li quedava el fer de lladre; però amb llàgrimes als ulls, aquell desgraciat va declarar-me que més s'estimava morir de gana.

Des de allavors vivia de lo que li donaven els pocs passants que encara creuen que un home a la flor dels seus quaranta anys pot trobar-se sense poguer treballar.

A l'assil ja havia provat d'anar-hi, però més s'estimava passar les nits al calor consolador de l'interperie.

I s'havia vist maltractat per tot-hom; lo que més li deien era *golfo* i *gandul*, *gandul* perquè no treballava! I on podia anar-ne a cercar de treball? Qui en dona d'això? Els mateixos que't vituperen? No; aquests, malgrat fe sapiguessin honrat, no't recomanarien a ningú, per por de fer un mal paper presentant a un pobre; aquests, per por d'un paper ridicol probable, fan segura la ruïna d'un home com ells, i es diuen humanitaris!

Un dia, rendit de cansament, va caure estirat arran d'una paret d'un dels tinglados del moll, on quedà profundament adormit, malgrat la duresa de les pedres i malgrat la temperatura que glaçava la sang de les venes; va sentir-se un cop al front com produït per una pedra; a la fiblada dolorosa va despertar-se amb sobresalt, i vegé davant sos ulls humits, les sabates d'un guardia de ordre públic. La puntera d'una d'elles era la causanta del nyanyo que duïa sobre la ceia dreta!

Quan estigué ben despert, i es donà compte de la manera que havia sigut tractat per un home quasi tan pobre com ell, que tant tenia d'home com ell, que com ell havia nascut despuliat, i amb qui la mort no fóra menys implacable que amb ell, ganes li vingueren de matar amb els braços, amb les dents, amb les ungles, aquell home, veritable últim graó de l'escala social, quina mare al parir-lo se li havia descuidat el cor. Bestial... Mes pot-ser, com ell, tenia fills quin pa havia de guanyar a força de salvatjades, i si quedaven per dissòrt sense pare, es veurien forçats els pobriçons! a ageure's també en les parets dels tinglados del moll i allavors altres com son pare, per a advertir-los que allí no s'hi pot dormir, els ho diria amb una puntada de peu al rostre.

Per tota satisfacció, aquell individu que havia d'ésser model de civilitat li manà amb mals modos que se'n anés a dormir a casa seva—a casa seva!—Com ell li respongués que de casa no en tenia i que per haver-se adormit a terra no hi havia dret a tractar-lo com ho havia fet, el portaren al Govern Civil i allí *por desacato a la autoridad* el tingueren quinze dies tancat en un calaboc tapiçat de polc, però li donaven ranxo calent.

Pobre home! Sol, tenint família, miserable, lluny del país que malgrat la seva ingratitude encara estimava!...

L'aigua havia deixat de caure, pot-ser per a tornar a caure després amb més furia; vaig aprofitar l'ocasió, d'esma vaig ficar-me una mà a la butxaca de l'ermilla i em treguí l'única moneda que hi duïa, cinc pessetes; vaig donar-les a l'home que m'havia provocat mal humor per a tot el vespre, tot mormurant-li: «teniu» i al donar-me com-mogut les gracies, vaig despedir-me'n, dient-li: «adéu-siau».

Qui sab si aquell individu, havent comprès que m'interessava per ell, havia inventat aquella historia per a commoure'm i fer-me esquitxar algunes monedes? Qui sab si havia abusat de la meua credulitat i lo que pretenia era donar-me un cop de sabre? Sigui com vulgui, en tot cas, pitjor per a ell. Jo tinc la consciència neta i la satisfacció d'haver fet un bé, i d'haver completat aquell manament que diu: «Estima al pròxim com a tu mateix».

Si aquell home era lo que em deia, bon profit li faci lo que vaig donar-li; si, al contrari, era un pillo... Déu no m'ho tingui en compte. —VENECIA

PASSANT REVISTA

Avui els temes abunden; de modo que, fàcilment, pot combinar-se un «versicol» que deixi al lector content. Hi ha la qüestió que ja saben, l'altra que sols la sé jo, les notícies del daixoneses i l'embolic del dalló. Cullim, doncs, les flors més fresques i seleccionant-les bé, fem-ne un ramell agradable. Veïam, de què parlaré?...

L'assumpte que primer salta, dintre de lo palpitant, és un que... però, dispensin; no gosó a seguï endavant. Que'l cuento els agradaria per divertir, per groixut i pels detalls que l'adornen, n'estic més que convençut. Però, al començà a embastar-lo, se m'encarara la mà i sento una veu que'm crida: —Vol fé el favor de callà?

Deixem de banda aquest tema i agafem-nos al segon, que's refereix a una cosa que interessa a tot el món. No obstant... m'assalten certs dubtes que... vaja, amb sinceritat, crec que tocà aquesta tecla és entrà en un camp vedat. Fins sento la veu aquella que m torna a dir, suauent: —No t'emboliquis, Gutiérrez; mira que't faràn malbien!

Girem full i amb tota calma prenguem un altre camí. Quines ganes de buscar-nos un conflicte perquè sí?... Parlaré de... però, calla!... Què dimontri anava a fé?... Si aquest és pot-ser l'assumpte que més inconvenients té!... Seria caure a les brases, volent escapar del foc... Oh, calla! Aquest manat d'ortigues tampoc el tocó, tampoc!...

Cal anà amb molta cautela; que, com se diu vulgarment, *no està el horno para bollos*, i avui es cau fàcilment. Si parlés de... No; impossible!... O de... Menos!... Déu me'n guard!... No hi ha modo de ficar-s'hi, per més que un ho faci amb art. Tantes flors que a mi em semblava que hi havia en el jardí... i ara, vegin qui ho diria, no'n trobo cap per cullir!...

Decididament, em deso i renuncio a fer més l'òst!... Si això és materia vedada, i aquest tema és perillós, i d'allò no pot parlar-se'n i allò altre està privat, i aquí s'alça una barrera i allà tens el pas tancat, per no cansar-me fent planxes i al cap-d'avall no sé entès, val més que deixi la ploma i que no parli de res.

C. GUMA

DE LA GUERRA

FETS CONEGUTS DEL 20 AL 26 DE JULIOL DE 1917

Per terra

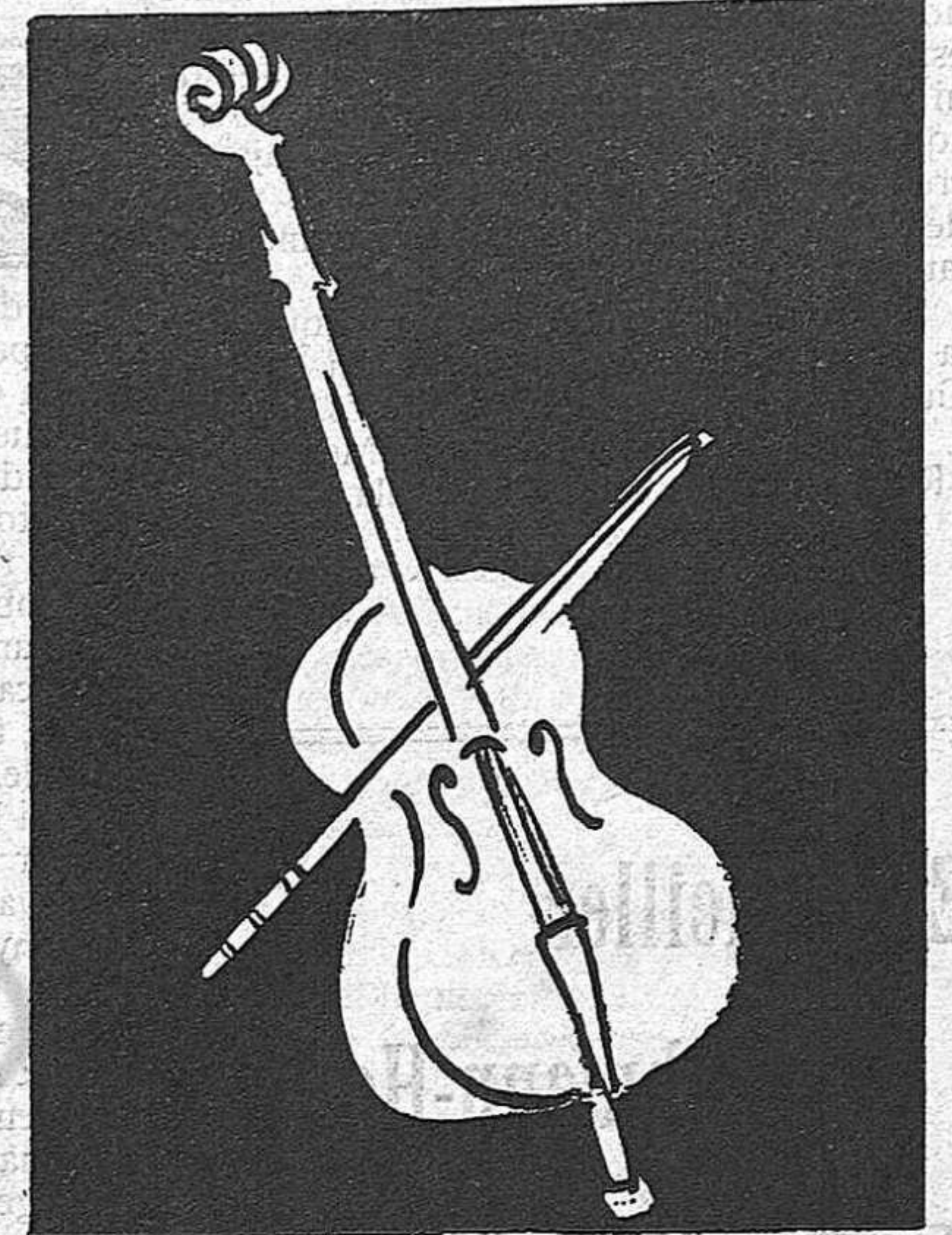
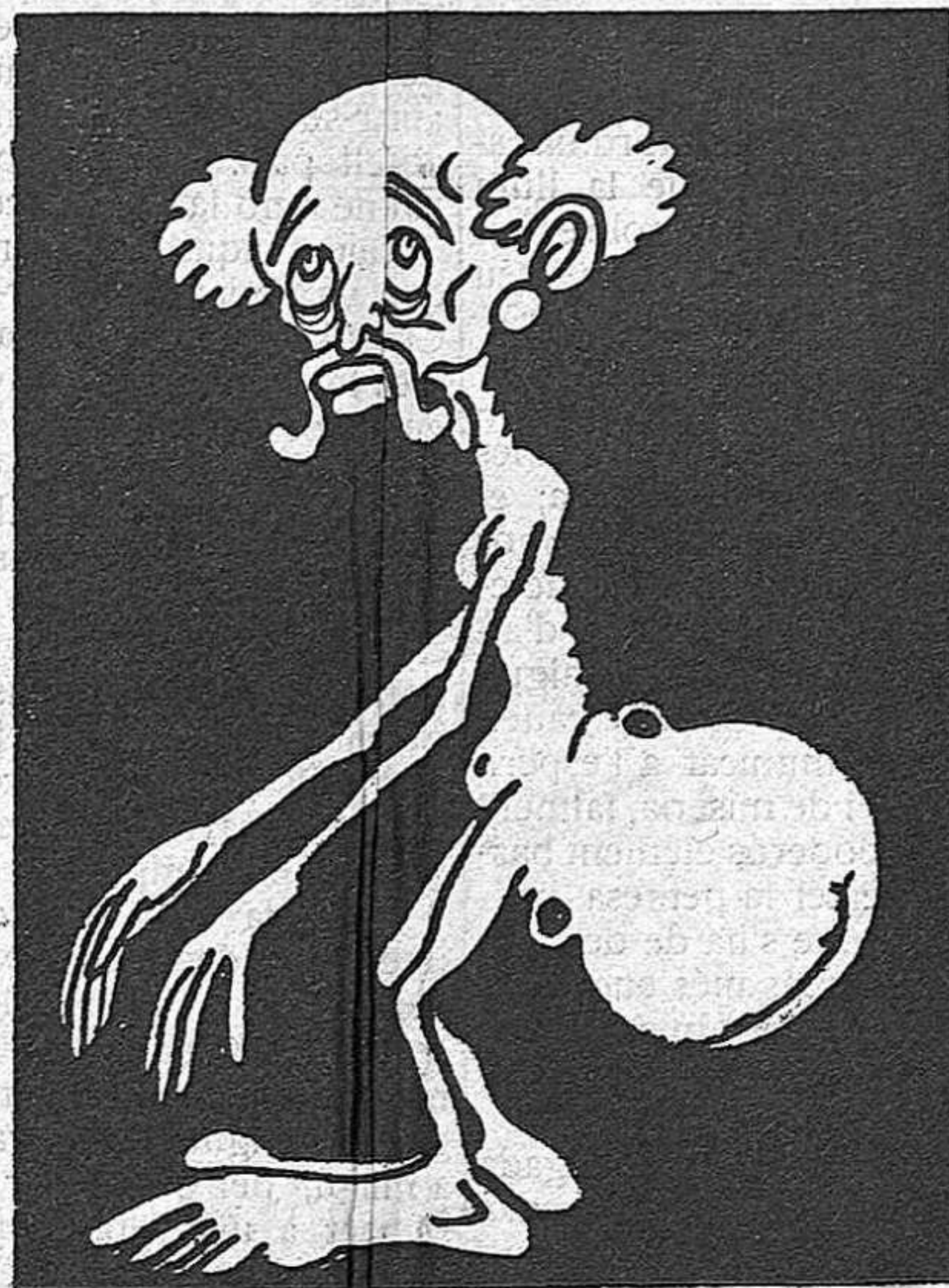
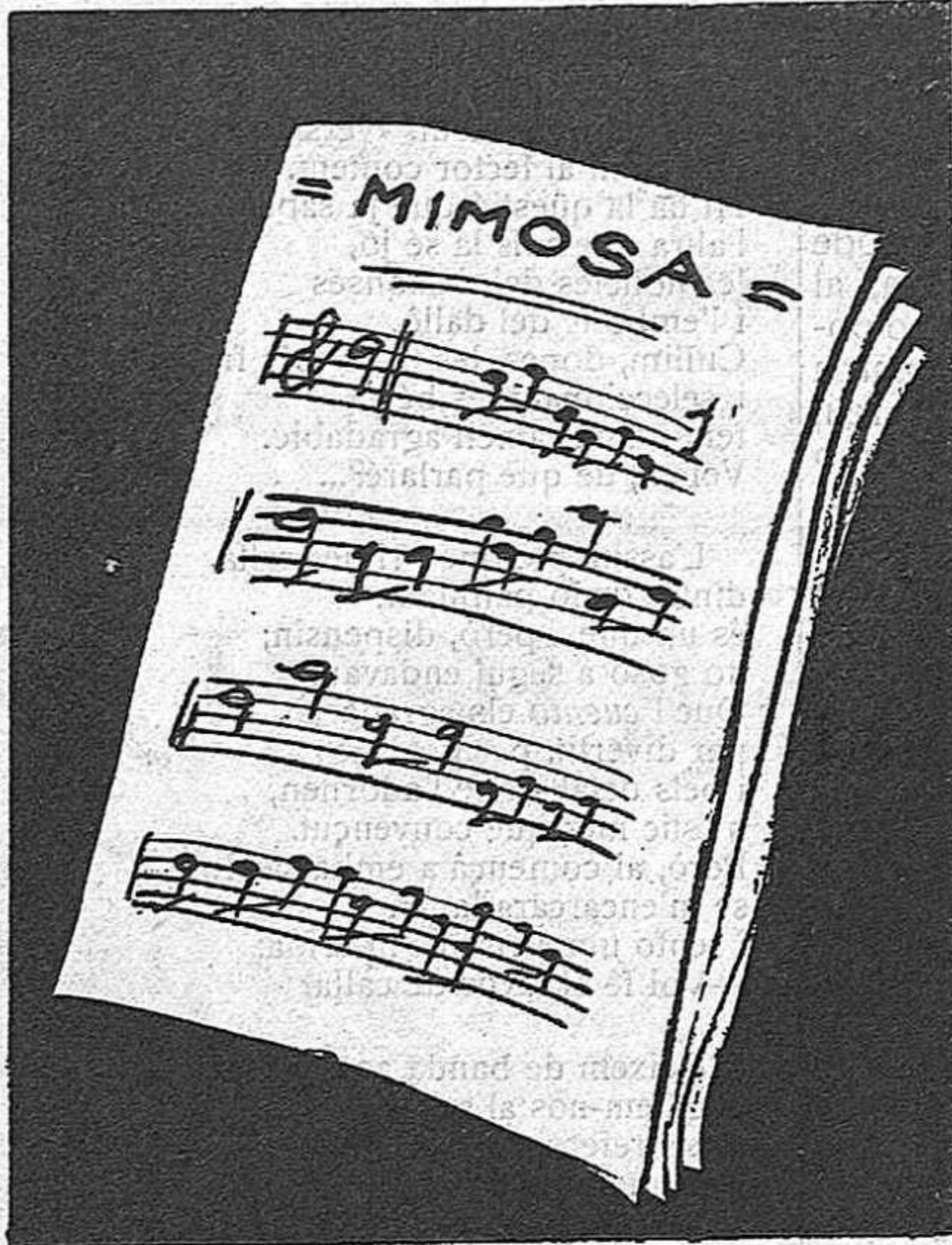
Al front occidental, els alemanys han començat, al nord de l'Aisne, una nova batalla formidable, anàloga a la batalla de Verdun. Fins ara els francesos resisteixen bravament. Hi ha nombrosos símptomes que indiquen la proximitat d'una gran ofensiva anglesa a Flandes.

Al front oriental, els russos, per efecte de la indisciplina de les tropes, han rebut un cop molt greu, les conseqüències del qual no poden ésser encara calculades. Els austro-alemanys han avançat fins més enllà de Tarnopol i a hores d'ara deuen haver reconquerit quasi tot el troç de la Galitzia ocupat pels russos. Als altres fronts, cap fet d'importància.

Per mar

Res a senyalar...

Opinions previes de la censura previa

Coses que's poden tocar

Per l'aire

Un nou bombardeig aeri de Londres per part dels aeroplans alemanys ha causat algunes víctimes més. De tornada, un avió alemany ha estat abatut.

REPICS

QUASI bé tan interessants i tan trascendents com la mateixa Assemblea del dia 19, foren les sessions celebrades l'endemà per l'Ajuntament i per la Diputació.

Ambdues foren de afirmació autonomista i democràtica.

I amb quin gust hi hauria enviat En Bravo Portillo, el senyor Sánchez Guerra!

Però amb aquelles sí que no hi va poguer res.

Se va fer repicar!

I es va fer fuma i refuma!

Quan els periodistes madrilenys feren veure al ministre de la Governació que ja no calia negar la celebració de la Assemblea, doncs propis vinguts de Barcelona havien escampat les *Conclusions* per tot Espanya. En Seiffer-Sánchez Guerra va tenir una frase.

Va dir: «No hagan ustedes caso; también corre mucha moneda falsa».

Es l'únic que se li podia ocórrer exclamar a un ministre *sevillanò*, que té per únic sosteniment la farsa i la mentida.

El creuer *Reina Regente* encara es troba estiuènt en aigües del nostre port famós.

Meno.

Qui estigui bé, que no's mogui.

Corren rumors alarmants referent a la provisió de l'Alcaldia de Barcelona.

Sembla que, davant la dificultat en que's veu el Govern de trobar Alcalde, car, després de lo ocorregut, ningú vol acceptar amb dignitat la vara, tenen pensat posar-hi un magistrat de l'Audiencia.

Un magistrat?...

Mau!... I que deura ésser castellà!

Com s'ho pendran els regidors?

Llegeixo:

«Ha sido nombrado de Real Orden alcalde de Tortosa el señor Foguet».

Bé, és clar.

A Tortosa en tenen prou amb un *foguet*; però que ho probin aquí...!

Aquí necessitaran una foguerada.

En Bravo Portillo, al entrevistar-se amb els parlamentaris reunits en Assemblea amb la càndida pretensió de que's dissolguessin al seu requeriment, no estigué molt *bravo* que diguessim.

En canvi, i en justa correspondència, de poc que surt pel *portillo*... de mala manera.

Donya Anastasia

—Pobrel... Pobreta de mi!...

Tan jove, i suïcidat-me!...

Tan jove, i veure'm morit!...

La llista dels Ajuntaments adherits a l'Assemblea és inacabable.

I això que'l Govern va prohibir que'ls Ajuntaments en parlessin.

Afortunadament, els ciutadans sabem prescindir de certes beneiteries.

Un que té dignitat.

El senyor González Vilart, diputat a Corts per Igualada, que no volgué assistir a l'Assemblea del 19, ha posat l'acta a disposició dels electors i es retira a la vida privada.

! Aixís s'ha de fer.

O amb el poble, o a casa!...

Esperem que'l seu gest serà imitat per En Sagnier, i pels tres o quatre palafreners amb que encara compta, per desgracia, Catalunya.

Pobre lacaiet!

El comte de Torroella de Montgrí ha enviat un telegrama a les autoritats apressant-se a dir que ell no s'havia adherit a l'Assemblea, encara que, equivocadament, algun diari hagués portat el seu nom.

Ni falta que hi feia, home!...

Pitjor per a vostè.

El comte de Caralt, pendonista de la processó de Mataró, ha invitat al Governador civil per a que l'acompanyi amb caracter de cordonista.

Per cordons està, el pobre Matos!

I per processons!

¿Que no ho veu que la processó li va per dintre?

Tot satisfet, el senyor Matos ha fet sapiguer als periodistes que la policia havia *decomisat* 15 mil exemplars de *La Costa de Ponent*, que venien a Barcelona.

Duro con ellos!

Ara hauriem de sapiguer que n'han fet d'aqueixos diaris. Els han dut a la Model? Els han fusellat?... N'han fet un aute de fè al Pla de Palació?

Al senyor Matos li haurem de recordar aquell epigrama del nostre Apeles Mestres:

Ressona el crit de «foc!» i aixordadora

li respón la descarga.

L'home és mort i ben mort... Però ¿l'idea?

¿l'ha tocada cap bala?

¡La enveja i la rabiola que senten, ara, els diputats que no varen volguer venir a l'Assemblea del 19!

Quan han vist que la cosa havia anat de debò, han sentit com una mena de remordiment que'ls hi rosegués les tripes.

Això vol dir que a la pròxima que, segons sembla, se celebrarà aviat, hi assistiran (doble número de assembleïstes.

Si hi són a temps!... que pot-ser amb una n'hi hagi prou!...

Els diaris del dijous publiquen un telegrama que diu:

«El señor Sánchez Guerra espera informes del Gobernador de La Coruña para levantar el estado de guerra».

L'estat de guerra a La Coruña?

Aixís estem?

La primera noticia!

Veiam si primer sabrem la mort que la malaltia...

Miracle! Miracle!

Fins En Royo Villanova, la més alta concreció de la catalanofobia, se ens va tornant defensor de la democracia regionalista.

Ara, amb motiu de la Assemblea i dels incidents que aquesta ha donat lloc, ha arribat a dir que lo que va fer el Governador de Barcelona el dia 19, fou un atentat contra l'inviolabilitat parlamentaria.

Si ara fossim als Toros, cridaríem allò:

—Ooooolé!... Llapissera!...